

ARKIVKOPI

Dok.nr. 15

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG POLITIDEPARTEMENT

Høringsinstansene

Deres ref.

Vår ref.
200505028 /OJH

Dato
04.07.2006

FORSLAG TIL NYTT TREDJE TIL NIENDE LEDD I UTLENDINGSLOVEN § 37d

1. INNLEDNING

Arbeids- og inkluderingsdepartementet og Justisdepartementet sender med dette på høring forslag til nytt tredje til niende ledd i utlendingsloven § 37d om utlendingsinternat. Formålet med lovforslaget er å gi tydelige og presise regler i utlendingsloven om utlendingens rettigheter under oppholdet på internatet, samt fastsette klare rammer for politiets adgang til bruk av makt overfor utlendingene som oppholder seg der. I dag er slike forhold regulert i andre regelverk.

I punkt 2 opplyses det om bakgrunnen for forslaget. Forholdet til internasjonale konvensjoner omtales i punkt 3. I punkt 4 følger en redegjørelse for utlendingsloven § 37 d første og annet ledd, som begge foreslås videreført. Deretter gis det i punkt 5 en nærmere redegjørelse om forslaget til nytt tredje til niende ledd i utlendingsloven § 37d. Det er foretatt en vurdering av de økonomiske og administrative konsekvensene av forslaget, jf. punkt 6. Arbeids- og inkluderingsdepartementets og Justisdepartementets lovforslag er inntatt til slutt i høringsbrevet i punkt 7.

Liste over høringsinstansene er vedlagt. Instansene bes vurdere om forslaget bør forelegges for eventuelle underordnede organer.

Eventuell uttalelse til forslaget bes sendt Justisdepartementet, Politiavdelingen, Postboks 8005 Dep, 0030 Oslo innen 4. oktober 2006.

2. BAKGRUNNEN FOR FORSLAGET

Det fremgår av utlendingsloven § 37d at utlending som pågripes og fengsles i medhold av § 37 sjette ledd eller § 41 femte ledd, som hovedregel skal anbringes i utlendingsinternat. Politiets utlendingsinternat ble opprettet i 2000, og er plassert på Trandum, like ved Oslo lufthavn Gardermoen. Utlendingsinternatet administreres og drives av Politiets utlendingsenhet. Bakgrunnen for opprettelsen av internatet var blant annet den kritikk som var reist mot at utlendinger som ble fengslet i medhold av utlendingsloven § 37 og § 41 ble plassert i vanlige fengsler sammen med domfelte som var innsatt til soning av straffedommer.

Utlendinger som ikke har tillatelse til å oppholde seg i Norge, skal forholde seg til dette og reise frivillig hjem. Når en utlending ikke har reist fra Norge innen utreisefristen, vil politiet iverksette det endelige negative vedtaket som innebærer at vedkommende må forlate Norge.

Utlendingene som er på internatet, er pågrepet eller fengslet etter kjennelse som gir rett til frihetsberøvelse. De har ukjent identitet eller skal sendes ut av landet fordi det anses nødvendig for å sikre iverksetting av det negative vedtaket. I den senere tid har det gjennomsnittlig sittet ca 30 personer på internatet.

Forarbeidene til utlendingslovens § 37d forutsetter at det skal utarbeides nærmere forskrifter for internatet. Politiets utlendingsenhet har fastsatt interne retningslinjer for internatet, men det er ikke utarbeidet forskrifter. Justisdepartementet nedsatte derfor en arbeidsgruppe som skulle foreslå et regelverk for utlendingsinternatet. Arbeidsgruppen består av representanter for Justisdepartementet, Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Politidirektoratet, Politiets utlendingsenhet og Utlendingsdirektoratet. Justisdepartementet leder arbeidsgruppen.

På internatet har det vært nødvendig å ilegge restriksjoner for å kunne opprettholde ro, orden eller sikkerhet eller for å sikre iverksetting av vedtak. Det har også vært nødvendig bl.a. å undersøke utlendingens person og eiendeler med sikte på å bringe vedkommendes identitet på det rene.

På grunn av internatets karakter og den frihetsberøvelse som skjer, anser Arbeids- og inkluderingsdepartementet og Justisdepartementet at det er viktig at utlendingens rettigheter og politiets rammer for kontroll og maktbruk klart fremgår av loven. Videre er det ønskelig å opprette et eksternt tilsynsråd som skal føre tilsyn med driften av utlendingsinternatet og behandlingen av utlendingene som oppholder seg der. Det anses også viktig at det føres nødvendige registre.

3. FORHOLDET TIL INTERNASJONALE KONVENSJONER

Den foreslåtte lovbestemmelsen anses å være i overensstemmelse med Den europeiske menneskerettighetskonvensjonen, FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter, FNs konvensjon om barnets rettigheter og andre konvensjoner Norge har sluttet seg til.

4. UTLENDINGSLOVEN § 37d FØRSTE OG ANNET LEDD

Departementene foreslår å videreføre utlendingsloven § 37d første ledd uten endringer. Det følger av bestemmelsen at personer som er pågrepet og fengslet i medhold av utlendingsloven § 37 sjette ledd og § 41 femte ledd, som hovedregel skal anbringes i utlendingsinternat. Dette betyr at personer som er fengslet i medhold av straffeprosessloven eller soner straffedom ikke skal plasseres på internatet.

Det er imidlertid ikke upraktisk at utlendinger som soner straffedom uttransporteres direkte i forbindelse med avslutning av soningen. I mange tilfeller medfører praktiske hensyn at utlendingen overføres til utlendingsinternatet dagen før uttransporteringen. Slike tilfeller må løses ved at utlendingen løslates fra fengselet og pågripes eller fengsles i medhold av utlendingsloven før plassering på utlendingsinternatet.

Bestemmelsens første ledd innebærer videre at utlendingen unntaksvis kan plasseres i fengsel i stedet for på utlendingsinternatet. Atferden til enkelte personer kan utgjøre en så stor belastning for både utlendingene og de ansatte ved internatet at det fortsatt bør gis rom for at enkelte personer unntaksvis kan plasseres i fengsel.

Departementene går også inn for å videreføre § 37d annet ledd uten endringer. Etter bestemmelsen er det politiet som skal administrere og drive utlendingsinternatet. Som nevnt er det i dag ett utlendingsinternat i Norge, beliggende på Trandum. Det er Politiets utlendingsenhet som er gitt ansvaret for å drive utlendingsinternatet.

Det vises til at straffegjennomføringsloven ikke gjelder for utlendingsinternatet. I arbeidet med utviklingen av regelverk for utlendingsinternatet har det imidlertid vært naturlig å se hen til straffegjennomføringsloven og dens forskrifter.

5. NÆRMERE OM FORSLAGET TIL NYTT TREDJE TIL NIENDE LEDD I UTLENDINGSLOVEN § 37d

Generelle merknader til lovforslaget:

Det er i forslaget til ny utlendingslov § 37d ikke foreslått unntak fra forvaltningslovens bestemmelser. Forvaltningsloven gjelder derfor for utlendingsinternatet, jf utlendingsloven § 32.

Til utlendingsloven § 37d tredje ledd

Forslaget til nytt tredje ledd angir de helt sentrale rettighetene utlendingen har under oppholdet på internatet. Listen av rettigheter er ikke uttømmende. Det følger av bestemmelsen at rettighetene kan begrenses ut fra hva som er praktisk gjennomførbart på internatet. I tillegg foreslås det begrensninger av mer inngripende karakter i nytt fjerde og femte ledd. Nåværende § 37d første og annet ledd angir ikke positivt hvilke rettigheter utlendingen har under oppholdet på internatet.

Til utlendingsloven § 37d fjerde ledd

Etter forslaget til nytt fjerde ledd første punktum gis politiet adgang til å iverksette ulike typer restriksjoner og bruk av maktmidler overfor innsatte på utlendingsinternatet. Alle tiltakene bestemmelsen nevner, vil i utgangspunktet kunne tas i bruk når det er nødvendig for å opprettholde ro, orden eller sikkerhet, eller sikre iverksetting av vedtak (om utreise) etter utlendingsloven § 41. Dette omfatter undersøkelse av utlendingen mv. etter bokstav a, midlertidig fratakelse av utlendingens gjenstander etter bokstav b, brev og besøkskontroll etter bokstav c, kontroll av fysisk aktivitet mv. etter bokstav d, og visitasjon av besøkende og andre som oppholder seg på internatets område etter bokstav e. Som foreslått i annet punktum, kan telefonavlytting bare foretas når samtalepartneren er varslet om dette. Tilsvarende gjelder etter straffegjennomføringsloven § 32 tredje ledd.

Tiltakene i bokstav a til c kan etter forslaget til annet punktum også iverksettes overfor en utlending når det er grunn til å tro at denne skjuler eller tilbakeholder opplysninger om sin eller en annen utlendings identitet eller oppholdssted. Uttrykket "når det er grunn til å tro" innebærer ikke at det kreves at utlendingen nekter å oppgi sin identitet eller at det må foreligge skjellig grunn til mistanke om at han oppgir uriktig identitet, jf. § 37 sjette ledd. Terskelen for undersøkelser er lavere enn i § 37 sjette ledd.

Bestemmelsen må ses i sammenheng med at utlendingen er plassert på internatet nettopp fordi vedkommende ikke vil avsløre sin identitet. Det er da politiets oppgave å gjennomføre de tiltak som sikrer at korrekt identitet blir avdekket, slik at iverksetting

av vedtak om utreise kan skje så snart som mulig. I så måte er den foreslåtte bestemmelsen et viktig virkemiddel. Bestemmelsen må også ses i sammenheng med andre bestemmelser i utlendingsloven som gir utlendingen plikt til på ulike måter å bidra til at korrekt identitet blir avdekket og til å tilrettelegge grunnlaget for og gjennomføre frivillig utreise fra riket. For eksempel har utlendingen plikt til å fremlegge pass når han ankommer riket etter § 24, plikt til å medvirke til avklare sin egen identitet etter § 37 første ledd og plikt til å skaffe seg gyldig reisedokument i forbindelse med utreise etter § 41 annet ledd.

I bokstav e) har departementene også funnet grunn til å gi politiet adgang til å visitere besøkende og andre som oppholder seg på internatets område for å avdekke om vedkommende skjuler en utlendings identitet. Denne hjemmelen kan blant annet være aktuell for å undersøke om den besøkende har med seg dokumenter som kan bidra til å oppklare en utlendings identitet.

Plassering av personer i et lukket internat vil i seg selv føre til at man står overfor utfordringer for å opprettholde ro, orden og sikkerhet i internatet, både av hensyn til utlendingene og ansatte. I tillegg er utlendinger som plasseres i utlendingsinternatet i mange tilfeller i en svært presset situasjon. De som ikke har tillatelse til å oppholde seg i Norge og de som oppgir uriktig identitet kan føle frykt eller fortvilelse over situasjonen. Dette kan gi seg utslag i en atferd som kan utgjøre en risiko overfor vedkommende selv og andre ved internatet.

Politiet og utlendingsmyndighetene prioriterer identifisering og uttransportering av utlendinger som har begått straffbare handlinger i Norge. Dette gir bl.a. en sammensetning på internatet som medfører ytterligere utfordringer mht å ivareta ro, orden og sikkerhet.

Bestemmelsen angir at det er "politiet" som kan beslutte å iverksette tiltak eller restriksjoner etter fjerde ledd. Ordlyden innebærer at beslutningene må treffes av en person som har politimyndighet på området.

Til fjerde ledd bokstav a

Begrepet "undersøke" er foreslått i stedet for det straffeprosessuelle begrepet "ransake". Formålet med begrepet er å markere at det dreier seg om et tiltak som gjøres i forbindelse med en utlendingssak og under opphold på et utlendingsinternat, ikke i straffesak. Begrepet benyttes også i utlendingsloven § 37 tredje ledd, jf. § 37 b og i straffegjennomføringslovens bestemmelser, for eksempel i § 27 til § 29. Adgangen til undersøkelse er ment å ha de samme begrensninger som følger av utlendingsloven § 37 tredje ledd og straffeprosessloven § 192 flg. Dette medfører at bestemmelsen ikke vil gi adgang til kroppslig undersøkelse som nevnt i straffeprosessloven § 157.

Bestemmelsen gir også anledning til å undersøke øvrige gjenstander, rom og areal på internatets område, uten at undersøkelsen således behøver å være knyttet til en bestemt person. Med "internatets område" menes område innenfor internatets gjerde og det område utenfor gjerdet som disponeres av internatet.

Til fjerde ledd bokstav b

Utgangspunktet er at utlendingen skal ha rådighet over sine eiendeler under oppholdet på utlendingsinternatet. Dette kan imidlertid være i strid med hensynet til ro, orden og sikkerhet på internatet. Bestemmelsen vil således ha et preventivt og sikkerhetsmessig formål. De eiendeler som utlendingen besitter, kan også være egnet til å bidra til å avdekke utlendingens identitet og å sikre at iverksetting kan skje. Dette gjelder for eksempel ulike identitetspapirer, mobiltelefoner m.v.

Til fjerde ledd bokstav c

Kontroll og begrensninger av besøk mv. etter bokstav c vil hovedsakelig være aktuelt for å opprettholde ro, orden og sikkerhet etter første punktum, men det kan også være aktuelt for å bringe utlendingens identitet på det rene, jf. annet punktum.

Til fjerde ledd bokstav d

Tiltak etter bokstav d kan bare brukes for å ivareta hensynet til ro, orden og sikkerhet eller iverksetting av vedtak, ikke for å klarlegge identitet, jf. annet punktum.

Til fjerde ledd bokstav e

Tiltaket kan tas i bruk både for formål som nevnt i bestemmelsen første og annet punktum. Begrepet "visitasjon" innebærer en adgang til ytre besiktigelse av personens kropp, samt undersøkelse av vedkommendes klær, veske og øvrige håndbagasje. Visitasjon innebærer ikke avkledning av den besøkende, med unntak av at vedkommende må ta av yttertøy og sko. Adgangen til undersøkelse av besøkende eller andre som av ulike grunner befinner seg på internatets område, er således ikke så omfattende som overfor de som er plassert i internatet.

Fjerde ledd siste punktum fastslår at tiltak og restriksjoner som nevnt i fjerde ledd bokstav a til e ikke kan benyttes overfor utlendingens prosessfullmektig eller representant for offentlig myndighet. Begrepet prosessfullmektig omfatter både utlendingens prosessfullmektig i fengslings sak etter utlendingsloven og hans advokat i selve utlendingssaken.

Til utlendingsloven § 37 d femte ledd

Forslaget til nytt femte ledd innebærer at politiet, med samme formål som nevnt i fjerde ledd første punktum, kan ta i bruk makt og maktmidler. Terskelen for å ta i bruk tvangsmidler etter femte ledd er imidlertid vesentlig høyere enn den som gjelder for iverksettelse av tiltak etter fjerde ledd. Makt og maktmidler kan bare brukes når det er "strengt nødvendig" og andre tiltak forgjeves har vært forsøkt eller åpenbart vil være utilstrekkelig. Tilsvarende vilkår gjelder for bruk av tvangsmidler etter straffegjennomføringsloven § 38. Departementet vil i forskrift regulere nærmere i hvilke situasjoner bruk av tvangsmidler kan benyttes. Et eksempel på en situasjon hvor bruk av tvangsmidler kan være aktuelt, er når en utlending er utagerende og går til angrep på andre på internatet.

Begrepet "politiet" omfatter det samme personell som er omtalt i kommentaren til fjerde ledd.

Til femte ledd bokstav a

Departementene går inn for at begrepet "makt" forstås på samme måte som i politiloven § 6 fjerde ledd.

Begrepet "maktmidler" er valgt for å markere at det ikke dreier seg om tvangsmidler i straffeprosessuell forstand. Politiet kan bare bruke maktmidler som er godkjent av Politidirektoratet.

Til femte ledd bokstav b

Sikkerhetsavdeling og sikkerhetsceller på utlendingsinternatet er ment å ha samme størrelse og innhold som politiarrester. Cellene må ha en slik utforming at plassering i cellene gjør inngrepet så lempelig som mulig, men samtidig oppfyller formålet med å ivareta ro, orden og sikkerhet på utlendingsinternatet eller sikre iverksetting etter § 41. Dette betyr at cellene skal ha tilgang til dagslys og skal som minimum inneholde ren madrass og tepper eller tilsvarende. Plassering i sikkerhetscelle er et alvorlig inngrep overfor utlendingen som må anses som en siste utvei.

Til femte ledd bokstav c

Bestemmelsen innebærer en begrensning i utlendingens rett til å delta i fellesskapet med de øvrige innsatte på internatet. Tiltaket er inngripende overfor utlendingen, og bør så langt mulig ikke brukes samtidig med restriksjoner som nevnt i fjerde ledd bokstav c, jf. også forholdsmessighetsbegrensningen i sjette ledd.

I forbindelse med at det besluttes bruk av maktmidler som kan strekke seg over tid, skal utlendingen så vidt mulig fremstilles for lege, jf. femte ledd siste punktum. Ved

plassering i sikkerhetscelle eller utelukkelse fra fellesskapet over flere timer bør uttalelse fra lege innhentes for å sikre best mulig grunnlag for å vurdere om begrunnelsen for tiltaket er til stede og om det er et uforholdmessig inngrep.

Til utlendingsloven § 37d sjette ledd

Bestemmelsen fastslår at inngrep som er nevnt i fjerde og femte ledd ikke kan gjennomføres dersom det vil være uforholdsmessig tiltak. Forholdsmessighetsvurderingen bør ha samme innhold som straffeprosessloven § 170 a, som også gjelder ved avgjørelse av pågrep og fengsling etter utlendingsloven § 37 c siste punktum. Siste punktum er tatt inn for å understreke at tiltak ikke skal vare lenger enn det som er nødvendig og forholdsmessig.

Til utlendingsloven § 37d sjuende ledd

Bestemmelsen vil sikre notoritet for hvordan utlendingen er blitt behandlet under oppholdet, herunder om det er benyttet maktmidler eller om han er blitt undergitt restriksjoner. Registerføringen skal også gi grunnlag for tilsyn fra politimesteren, tilsynsmyndighet og overordnet organ, samt gi politiet grunnlag for vurderingen av ro, orden eller sikkerhet.

Til utlendingsloven § 37d åttende ledd

Det nåværende utlendingsinternatet er ikke undergitt tilsyn fra et uavhengig tilsynsorgan, noe som foreslås opprettet i åttende ledd. Tilsynsrådet skal blant annet føre tilsyn med at driften av og behandlingen av de innsatte skjer innenfor gjeldende regelverk. Det foreslås samme modell for tilsynsråd som i Kriminalomsorgen.

Til utlendingsloven § 37d niende ledd

Niende ledd gir adgang for Kongen til å gi utfyllende bestemmelser i forskrift. Forslaget innebærer at nåværende § 37 d tredje ledd videreføres i den nye bestemmelsens niende ledd.

6. ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER

Lovendringen innebærer et samlet og mer tydelig regelverk for Politiets utlendingsinternat. Det legges bl.a. vekt på å synliggjøre utlendingenes rettigheter og øke og bedre aktivitetstilbudet.

Politets utlendingsinternat disponerer i dag en bygning hvor utlendingene oppholder seg. Bygningen inneholder avdelinger for forskjellige grupper innsatte, kontorer, legekontor, oppholdsrom, lager og diverse rom til andre formål. I forbindelse med bygningen er det en luftegård og et område for familier med barn. I tillegg disponerer

internatet en administrasjonsbygning. Det nye regelverket vil få stor betydning for driften av internatet og vil føre til økte kostnader både til engangsinvesteringer og til den ordinære driften.

Det foreslås at dagens praksis med bruk av sivile vektere avvikles. Ordningen koster ca 18 millioner kroner per år og innebærer å ha 7 vektere til disposisjon døgnet rundt. Ved å erstatte disse med et vaktlag på 5 transportledsagere, vil dette kreve ansettelse av 35 nye transportledsagere. I dag benyttes ca 50 vektere. Omleggingen vil ikke overstige kostnadene med dagens ordning.

Ved å erstatte vektere med transportledsagere, vil man få en bedre fleksibilitet i den daglige tjenesten. Dette fordi transportledsagere har politimyndighet på et begrenset område, og kan brukes til alle typer oppdrag som virksomheten har ansvaret for. Vekterne har ikke politimyndighet, og kan derfor ikke utføre oppgaver som krever slik myndighet, f. eks kontrolltiltak overfor innsatte og besøkende. Det antas at en slik omlegging vil gi et betydelig bedre grunnlag for å styrke kontinuitet og kvalitetsmessig utførelse av den krevende tjenesten driften av utlendingsinternatet er.

Transportledsagere skal ha 3-årig videregående skole, førerkort klasse BD1, bør ha minimum tre års yrkesutdanning og beherske engelsk muntlig og skriftlig, fordel med flere fremmedspråk. Kravet om utdanning kan fravikes for søkere med særlig gode personlige egenskaper og spesielt kvalifiserende praksis

Transportledsagerne søkes rekruttert blant ulike yrkesgrupper, bl.a. skoleverket, helsevesenet, fengselsvesenet, politiet og det private næringsliv for øvrig. Det legges hovedvekt på personlig egnethet. Transportledsagere gjennomgår godkjent kurs ved Politihøgskolen over fire uker som omfatter utlendingslovgivningen, bruk av tvangsmidler, psykologi/situasjonsvurdering, konflikthåndtering/mekling, etikk, kulturforståelse og arrestasjonsteknikk.

Det kan legges til grunn at et tydeligere rettighetspreg i regelverket vil kunne føre til økning i antall klagesaker. Dette vil føre til økt behov for saksbehandlingsskapasitet hos Politiets utlendingsenhet og Politidirektoratet, men størrelsen på behovet er usikkert. Det legges til grunn at administrasjonen må styrkes med én stilling, tilsvarende merkostnad på 0,5 millioner kroner.

Regelendringen innebærer et bedret aktivitetstilbud. Dette vil kreve større lokaler og mer areal. Det er allerede iverksatt planarbeid for etablering av et eget aktivitetssenter i bygning på tilstøtende eiendom. Det må i tillegg foretas enklere ombygging av eksisterende bygningsmasse, for å ivareta gruppen av utlendinger som oppholder seg ved utlendingsinternatet over lengre tid.

Det legges til grunn følgende investeringskostnader og økning av driftskostnader:

Investeringskostnader

Totalt anslås dermed et behov for engangs investeringskostnader som vil beløpe seg til ca 5,5 millioner kroner, fordelt på følgende hovedposter:

- Ombygging av bygg til aktivitetssenter 3,5 mill
- Utbygging av overvåkingssystem av fellesområder 0,5 mill
- Utdanning av egne ansatte – nyansatte og nåværende 0,5 mill
- Enklere ombygging av nåværende bygg 1,0 mill

Økning av driftskostnader

Nye og større lokaler vil medføre økt husleie og økte driftsutgifter til lokaler. Videre vil økte aktivitetstilbud og flere transportledsagere innebære økte utgifter til administrasjon og kompetanseoppbygging. Det anslås derfor et behov for økning i driftskostnadene på 3,5 millioner kroner per år.

Videre vil gjennomføring av eksterne tilsyn medføre økte utgifter. De nærmere utgiftene i forbindelse med tilsynsordningen vil avhenge av tilsynes omfang.

Gjennomføringen av endringsforslagene forutsettes dekket innenfor Justisdepartementets budsjettrammer. Forslag om eventuelle økte bevilgninger vil tas opp i den ordinære budsjettprosessen.

7. FORSLAG TIL NYTT TREDJE TIL NIENDE LEDD I UTLENDINGSLOVEN § 37d

Utlendingsloven § 37d nytt tredje til niende ledd skal lyde:

"Så langt det er praktisk mulig og annet ikke følger av loven her, har utlendingen rett til å motta besøk, telefonere, motta og sende postsendinger, helsetjenester, fellesskap, opphold i friluft, fysisk aktivitet, privatliv, religionsutøvelse og livssynsutøvelse.

Når det er nødvendig for å opprettholde ro, orden eller sikkerhet, eller sikre iverksetting etter § 41, kan politiet

- a) undersøke utlendingens person, rom og eiendeler, samt øvrige gjenstander, rom og areal på internatets område,*
- b) midlertidig frata og forvare utlendingens penger og andre gjenstander,*
- c) kontrollere og begrense utlendingens besøk, telefonsamtaler og postsendinger,*
- d) kontrollere og begrense utlendingens fysiske aktivitet, opphold i friluft, religionsutøvelse og livssynsutøvelse, eller*
- e) visitere besøkende og andre som oppholder seg på internatets område.*

Tiltak etter bokstav a, b og c kan også iverksettes overfor en utlending når det er grunn til å tro at vedkommende skjuler eller tilbakeholder opplysninger om sin eller en annen utlendings identitet eller oppholdssted. Telefonavlytting etter bokstav c kan ikke foretas uten at samtalepartnerne er varslet på forhånd. Tiltak etter bokstav e kan iverksettes overfor besøkende og andre som oppholder seg på internatets område, for å undersøke om vedkommende skjuler opplysninger om en utlendings identitet. Tiltak etter dette ledd kan ikke iverksettes overfor utlendingens prosessfullmektig eller representant for offentlig myndighet.

Når det er strengt nødvendig for å opprettholde ro, orden eller sikkerhet, eller sikre iverksetting etter § 41, og andre mindre inngripende tiltak forgjeves har vært forsøkt eller åpenbart vil være utilstrekkelig, kan politiet

- a) bruke makt og godkjente maktmidler, jf. politiloven § 6 fjerde ledd,*
- b) plassere utlendingen i særlig sikret avdeling eller sikkerhetscelle, eller*
- c) utelukke utlendingen fra fellesskapet på internatet.*

Uttalelse fra lege skal så vidt mulig innhentes og tas i betraktning ved vurderingen av iverksetting og opprettholdelse av tiltak etter dette ledd bokstav b og c.

Tiltak etter fjerde og femte ledd kan ikke brukes når det vil være et uforholdsmessig inngrep. Slike tiltak skal brukes med varsomhet. Politiet skal fortløpende vurdere om det er grunnlag for å opprettholde tiltaket.

Politiet skal føre nødvendige registre med opplysninger fra utlendingssaken, politiregistre, strafferegistre, gjennomførte kontrolltiltak, ankomster, utpasseringer, tidspunkt for tilsyn og behandling fra helsepersonell.

Det skal opprettes et tilsynsråd som skal føre tilsyn med driften av utlendingsinternatet og behandlingen av utlendingene som oppholder seg der.

Kongen kan gi utfyllende bestemmelser i forskrift."

Med hilsen

Ingrid Wirum
fung. ekspedisjonssjef

Ole Johan Heir
seniorrådgiver